

PROLÓGUS

EGY HÓNAPPAL AZ ELSŐ NAP ELŐTT

A roham elkerülhetetlenül közeledett, Jurij Fjodorovics már tegnap este érezte a tüneteit, de reménykedett a gyógyító álmok jótékony hatásában. Azonban az alvás nem segített. Másnap Jurij Fjodorovics nem egyszer azon kapta magát, hogy a tanulókkal folytatott beszélgetést az „Apák és fiúk”, pontosabban az „anya és fiú” témára igyekszik terelni. Ebéd után jött a következő stádium, amikor a szülők, különösen az anyák bármilyen említésénél Marcevet olyan idegesség fogta el, amely szinte fizikai fájdalommal járt. Csak nagy erőfeszítések árán tudott uralkodni magán, hogy ne szakítsa félbe beszélgetőpartnerét, ne förmedjen rá, ne kiabáljon vele. Most, a munkaidő vége felé megértette: nem kerülheti el a rohamot, Jurocska „felébredt”, és mindjárt torkaszakadtából ordítani kezd.

Marcev felvette a telefonkagylót.

– Galina Grigorjevna, nem tehetnék át a megbeszélésünket holnapra? Nem érzem jól magam, szeretnék hazamenni, hogy pihenjek.

– Persze, Jurij Fjodorovics – mondta megértően a matematika-tanárnő. – Ha már hat éve nem vagyunk képesek megbirkózni Kuzminnal, akkor azon az egy napon már igazán nem múlik semmi. Jobbulást kívánok!

– Köszönöm.

Hát igen, Kuzmin valóban nagy problémát jelent. Minden tanár panaszkodott rá. A kitűnő tanuló Vágyik Kuzmin soha nem adott lehetőséget arra, hogy rossz tanulmányi eredmény miatt küldjék el

az iskolából. De minden másban, az órai magatartásától kezdve az otthoni durva és arcátlan kirohanásokig, utolérhetetlen aljasságról tett tanúbizonyságot, miközben egyetlenegyszer sem lépte át azt a bizonyos határvonalat, amely automatikusan maga után vonná a nyomozást és a bírósági tárgyalást. Mint ismeretes, a sértés és a rágalom csak magánvádas indítvány tárgyát képezheti, és a bíróság a sértett beadványa alapján tárgyalja az ügyeket. De hol láttak már olyat, hogy az iskolai tanárok bepereljenek egy hetedik osztályos tanulót? Valamint a törvény értelmében ezért a cselekedetért csak nagykorúak vonhatók felelősségre. „Holnap – gondolta Marcev, miközben idegesen gombolta be a kabátját –, majd holnap megoldunk minden problémát. Ma viszont Jurocska a legfontosabb. Megetetni, tisztába tenni, lefektetni, elaltatni. Csak nehogy bekövetkezzen a baj!”

Jurij Fjodorovics Marcev már régóta gyógyíthatatlan beteg volt. Igaz, erről egyedül ő tudott. Na, jó, lehet, hogy még ketten-hárman, de ezeknek az embereknek a véleménye közömbös volt a számára. Mindenki másnak Marcev az angol tannyelvű iskola tiszteletre méltó igazgatóhelyettese volt, aki angol és amerikai irodalmat tanít. Felesége szemében elfogadható férj, a lányának pedig helyes nevelési módszereket alkalmazó, bár kicsit régimódi apa. Anyjának viszont Jurocska, Juraszik, Juska, az imádott és egyetlen fiú, akit tébolyodott szeretetével a teljes kétségbeesésbe kergetett.

Marcev abba a lakásba ment, amit nem túl nagy összegért a családjától titokban bérelt. Picike lakás a város szélén, amely már régóta felújításra szorult, kevés bútorral berendezve. Jurij Fjodorovics néha nőket is felhozott ide, de elsősorban a „kezelés” érdekében tartotta fenn ezt a bűvőhelyet, amelyre az utóbbi időben egyre gyakrabban volt már szüksége.

Belépett az előszobába és sietve levetkőzött. Annyira remegett a keze, hogy képtelen volt arra, hogy fölakassza ballonkabátját a fogasra, ezért idegességében a székre hajította. Jurocska min-

denáron ki akart törni belőle, bensője tele volt az anyja iránti gyűlölettel, és elhatalmasodott rajta a vágy, hogy azonnal megölje. „Mindjárt, mindjárt, aranyoskám – motyogta Jurij Fjodorovics –, mindjárt megnyugszol, még egy percet bírt ki, csak egy percet...”

Szinte úgy mozgott, mint egy gép, amikor elővette a rejtékhe-lyéről a kazettát és betette a videóba, majd közelebb tolta a fotelt a tévéhez.

Az első néhány ismerős kocka láttán mintha kicsit megkön-nyebbült volna, de Marcev észrevette, hogy a zene, amely eddig mindig hatással volt rá, most mintha már nem lett volna annyira hatékony. Meg is ijedt, hogy a „gyógyszer” elveszítette az erejét, azonban néhány perc múlva minden megint olyan lett, mint ré-gen. A képernyőn megjelent anyja gyönyörű arca, amilyen har-mincöt évvel ezelőtt volt, Marcev nyolcéves korában. Anyja fel-alá járkált a szobában, elővette a csészéket, kitöltötte a teát, utána kinyújtotta a kezét és elvette Jurocska ellenőrzőjét. Marcev nem látta magát a képernyőn, de tudta, hogy ő az asztalnál ül anyjával szemben és rettegve várja, hogy anyja kinyissa az ellenőrzőjét azon az oldalon, ahova a tanárnő piros tintával bejegyezte hosz-szú figyelmeztetését. Anyja most olvassa a szöveget, szemöldökét összevonja, száját elhúzza a tőle megszokott kifejező mozdulattal, arckifejezése ijesztővé válik. Az asztalon a teáskanna és a kenyér-tartó között fekszik egy nagy konyhakés. „Gyűlölöm! Félek tőle és gyűlölöm! Mindjárt megölöm!” Jurocska kitört belőle, de Marcev most már nem tartotta vissza és elvarázsolva figyelte, ahogy ez a kis szörnyeteg kiéli vágyát. A gyerek odabújik az anyjához, bo-csánatért esedezik, megígéri, hogy többé nem tesz ilyet. Az anyja arca ellágyul, kész megbocsátani szeme fényének, és nem veszi észre a kést, amit a fiú a háta mögé rejtett.

Az egész képernyőt kitölti a hosszú, gyönyörű nyak, a kés csil-logó pengéje és a vér. Sok vér. Nagyon sok vér. Nagyon sok... Kész. Bekövetkezett a katarzis. Marcev élénken emlékezett a me-

leg vérre, amely ráömlött a kezére. Ez az érzés minden alkalommal visszatért, amikor megnézte a filmet, és ezzel végérvényesen meggyőzte Jurocskát, hogy valóban MEGTETTE. Ekkor a fiatalokú gyilkos kényelmesen összegömbölyödött és békésen aludt a következő alkalomig.

Marcev erőtlenül dőlt hátra a fotelban. Úgy tűnik, most megbirkózott ezzel. De a szabadulás érzése ma nem olyan volt, mint eddig. Jurocska, úgy tűnik, nem aludt el, mint általában, hanem csak elszenderedett. Régebben két-háromévente ébredt fel, később évente. Az előző és a mostani rohama között viszont már csak négy hónap telt el. Betegsége egyre előrehaladottabb állapotba kerül, és Marcev tisztában volt ezzel. Nos, döntötte el, ez azt jelenti, hogy új „gyógyszerre” van szüksége. Tudta, milyenre. Már holnap megteszi a szükséges lépéseket.

AZ ELSŐ ÉS A MÁSODIK NAP

„Erkölcsei torzszülött vagyok, akinek nincsenek emberi érzései” – gondolta reménytelenül Násztya Kámenszkája, miközben lelkiismeretesen rótt a gyalogösvényen az orvos által előírt kilométereket. Életében először volt szanatóriumban, teljes egészségében rendbe akarta hozni az egészségét, annál is inkább, mert a *Dolinában* a feltételek több, mint pompások voltak ehhez.

Persze sosem kapott volna helyet ebben a csodálatos szanatóriumban, ha saját maga szervezte volna meg a szabadságát. Mint a Moszkvai Bűnüldözési Központ munkatársának, legjobb esetben is, egy belügyi szanatóriumba ajánlottak volna beutalót, ahol nincs uszoda és bizonyos időközönként még meleg víz se.

Násztya, aki közömbös volt a természet iránt, általában otthon, Moszkvában töltötte a szabadságát: angol és francia anyagokat fordított. Ez segített neki abban, hogy egyrészt valamelyest javítson anyagi helyzetén, másrészt, hogy megőrizze nyelvtudását. Ebben az évben – az előzetes terv szerint – Násztya szabadsága augusztusra esett, de az osztály vezetője, Viktor Alekszejevics Gorgyjejev – akit a beosztottak csupa szeretetből elneveztek Puffancsnak – megkérte, hogy cseréljen azzal a kollégájával, akinek nemrég tragikus hirtelenséggel elhunyt a felesége.

– Hiszen te is tudod, Anasztaszija, neki muszáj akkor elmennie szabadságra, amikor a lányának iskolai szünete van. Neked meg mindegy, hogy augusztusban vagy októberben mész, így is, úgy

is itt maradsz Moszkvában. Figyelj csak, akarsz, hogy beprotezsáljalak egy jó szanatóriumba?

– Igen – felelte saját maga számára is váratlanul Násztya. Egy egész csokorra való egészségügyi probléma gyötörte, de egyiket sem kezelte igazából.

Gorgyjejev apósa, Voroncov professzor egy nagy kardiológiai központ vezetője volt. Az ő segítségével intézett Viktor Alekszejevics Násztya számára helyet a *Dolinába*. Ez tényleg egy nagyon jó szanatórium, hajdanán az Egészségügyi Minisztérium 4. számú Igazgatóságához tartozott, és teljességgel megmagyarázhatatlan módon a rendszerváltás idején sem indult hanyatlásnak. Azonban a beutaló olyan drága volt, hogy Násztya előtt újabb problémák tornyosultak. Költségvetése lyukait akkor tudná betömni, ha hozzáfogna egy fordításhoz és a szabadsága alatt is keményen dolgozna. Ehhez szótárakat és a táskairógépét is magával kellene vinnie, és mindemellett még egyágyas szobára is szüksége lenne. Még minimális mennyiségű egyéb holmi esetén is, a szótárakkal és írógéppel megpakolt táska olyan nehéz lenne, hogy biztosan gazdagabb lesz a „vízszintes testhelyzetben eltöltött vakáció élményével”. A jeges úton történt szerencsétlen esése következtében egyáltalán nem tudott nehéz súlyokat emelni anélkül, hogy utána ne kínoztta volna hátfájás.

– Anasztaszija, ne csüggedj – kacsintott Puffancs, amikor Násztya megosztotta vele a kétségeit. – Mindjárt felhívjuk a helyi bűnüldözési központ vezetőjét és megkérjük, hogy szervezzen meg mindent, méghozzá a lehető legjobban.

Viktor Alekszejevics egy ideig lapozgatta a telefonkönyvet, majd tárcsázni kezdett.

– Szergej Mihajlovics? Szervusz. Gorgyjejev beszél Moszkvából. Emlékszel rám?

Násztya nem sok reményt fűzött a helyi rendőrség segítségéhez, tudván, hogy az ilyen jellegű kérések mindig terhesek és elvonják a munkától az időt.

Érdeklődéssel figyelte főnökét, hanghordozása és arc kifejezése alapján megpróbálta kitalálni a láthatatlan Szergej Mihajlovics válaszait.

– ...A *Dolinába* megy a hátát gyógyítani. Nem szabad nehezét emelnie, segítségre lenne szüksége.

(– Nem kérdés, segítünk.)

– És még valami, Szergej Mihajlovics, el kellene intézni, hogy egyágyas szobát kapjon. A kollégánk dolgozni szeretne.

(– Szolgálati ügyben?)

– Nem, nem, hogy is lehetne a tudtod nélkül?! Alkotói munka.

(– Ismerjük az ilyen munkát. Jól van, majd kitalálunk valamit. Mit szólna a srác, ha elmennénk inni egyet? Vagy horgászni? Vagy esetleg vadászni?)

– Szergej Mihajlovics, ez egy fiatal nő...

Abból, ahogy elvörösödött Puffancs arca és a kopasz fejét borító bőre, Násztya megértette, milyen választ kaphatott ebben a pillanatban. Nos, a beszélgetőpartner álláspontja érthető: se a saját, se a beosztottjai idejét nem akarja arra pazarolni, hogy kényelembe helyezze a szanatóriumban valakinek a szeretőjét. Ugyan ki más lehet az a nő, akinek érdekében a Moszkvai Bűnüldözési Központ osztályvezetője jár el, persze, hacsak nem a rokona? Bizonyára valamelyik barátjának vagy talán ő magának a szeretője. Nem csak egy kolléga, az egészen biztos. Felettébb nevetséges!

– Te folyton tréfálsz, Szergej Mihajlovics – mondta érzelemmentes hangon Gorgyjejev. – Felhívlak, amint a munkatársam megvette a jegyet. Akkor megbeszéltük?

Amikor Násztya már túl volt a jegyvásárláson, Viktor Alekszejevics még egyszer telefonált a Városba, de az ismerőse épp nem volt a helyén, ezért Puffancs az ügyeletesnél hagyott üzenetet számára. Násztya egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy senki sem fogja várni. Így is történt.

Arca sápadt volt a fájdalomtól, alig tudta magát odavonszolni a szanatórium recepciójához. Az ügyeletes adminisztrátor maga volt a megtestesült szívélyesség, de amikor Násztya szóba hozta az egyágyas szobát, az adminisztrátor kategorikusan visszautasította a kérését.

– Kevés egyágyas szobánk van, amelyek kizárólag a mozgás-sérülteknek, a háború veteránjainak és az „afgánoknak”¹ vannak fenntartva. Sajnos ebben nem tudok segíteni.

– Mondja, lehet itt helyben is venni beutalót? – kérdezte Násztya, aki már bármire hajlandó lett volna, csakhogy végre lefekhessen.

– Természetesen – az adminisztrátor egy gyors pillantást vetett Nászttyára, majd rögtön elkapta a tekintetét, belemélyedt a naplóba.

„Minden világos” – gondolta Násztya, miközben azt mondta:

– Megvásárolok még egy beutalót, és akkor egyedül elfoglalom egy kétágyas szobát. Ez lehetséges?

– Ahogy óhajtja – vont a vállát az adminisztrátor, és Násztya mintha egy kis nyugtalanságot velt volna felfedezni a mozdulatában. Az adminisztrátor kinyitotta az asztalon lévő széfet, Násztya szó nélkül elővette a pénzt és odatette a nyitott regisztrációs naplóra.

– Nem kell megírnia a beutalót – mondta halkan. – Elég, ha van egy jelzés a naplóban, hogy senkit se költöztessenek be hozzám.

Miután belépett a szobájába, ruhástul lefeküdt az ágyra és csöndesen elsírta magát. Elviselhetetlenül fáj a háta és alig maradt pénze. Ráadásul valamiért úgy érezte, hogy megalázták.

A pénzért az adminisztrátor „becsülettel megdolgozott”. Nem került el a figyelmét, hogy Násztya milyen sápadt, ezért fél óra múlva ott volt a szobában az orvos, aki azonnal észrevette a szoba közepére hajított hatalmas táskát, Násztya sírástól kivörösödött szemét és a fájdalomcsillapítókat az éjjeliszekrényen.

¹ Az afganisztáni háború veteránjai (a fordító megjegyzése).

– Tisztában van vele, hogy mit csinál? – mondta szemrehányóan, miközben Násztya pulzusát mérte és nézte a lány elkékvült kezét. – Minek cipel ilyen nehezet, ha tudja, hogy beteg? Borzasztó állapotban vannak az erei. Dohányzik?

– Igen.

– Régóta? Sokat?

– Régóta. Sokat.

– Iszik.

– Nem. Csak vermutot, és nagyon ritkán.

– Hogy hívják?

– Anasztaszija. Szólítson egyszerűen Násztjának.

– Mihail Petrovics vagyok. Örülök, hogy megismerhetem. Hát akkor, Násztya, döntsük el, melyik betegségét fogjuk elsősorban kezelni; a hátát vagy az ereit?

– Nem lehetne együtt a kettőt?

– Nem fog menni – ingatta ősz fejét az orvos. – A hátának iszapfürdőre, masszázusra és terhelésre – elsősorban sétára és speciális uszodai gyógytornára – van szüksége. Ez napi öt órát jelent, ha rendesen végzi. Ahogy látom, még dolgozni is szeretne, nemde bár? – Az írógépre mutatott. – Az erekre így már nem marad idő. Melyiket választja?

– Kezeljük a hátamat – mondta határozottan Násztya.

A szanatóriumi kiszolgálás valóban elsőrangú volt: figyelembe véve Kámenszkája állapotát minden szükséges előkészületet, amelyek nélkül nem lehetett volna elkezdeni a gyógykezelést, a szobájában bonyolítottak le (a *Dolinában* valamiért a kórterem elnevezés nem volt használatos). Megérkezett a nővér és vért vett a laborhoz, majd az EKG-vizsgálat következett. Úgy két óra múlva, amikor megvoltak az eredmények, jött egy vidám, csupa mosoly fiatal lány, a neurológus, aki szörnyülködött egy kicsit Násztya borzalmasan elhanyagolt erei láttán, majd felírt rá egy gyógyszert. A neurológus után egy öregecske belgyógyász

látogatta meg Násztyát, utolsóként pedig, vacsora előtt, megjelent Mihail Petrovics, a kezelőorvos, aki megírta a beutalókat és részletesen elmagyarázott mindent. A végén hozzátette:

– Ma pihenjen, a vacsorát felhozzák a szobájába. Lefekvés előtt jön a nővér és beadja a fájdalomcsillapító injekciót. Ha holnap reggel fel tud kelni, akkor rögtön reggeli után menjen az uszodába, a gyógytornászt Kátyának hívják, és mondja meg neki, hogy a négyes számú gyakorlatsort írtam fel önnek. Legalább két órán keresztül kell végezni a gyakorlatokat, világos? A szanatóriumi könyvecskéjébe mindent bejegyeztem.

Másnap, elvégezve az előírt uszodai gyakorlatokat, Násztya lelkiismeretesen róttá a gyógykilométereket a friss levegőn, közben próbálta rendbe szedni a gondolatait. Három kérdésre kellett választ adnia saját magának.

Első kérdés: végérvényesen elromlott-e az anyja, Nagyvezda Rosztyiszlavovna és annak férje, Násztya mostohaapja közötti kapcsolat? Hogyan viszonyul mindehhez Násztya? A szanatóriumba való elutazása előestéjén anyja felhívta Svédországból, ahol már két éve dolgozott egy jó nevű egyetemen, és elmesélte, hogy felajánlották neki, hogy további egy évre meghosszabbítják a szerződését, és ő igent mondott. Úgy tűnik, nem igazán hiányzik neki a férje és a lánya. Ugyanakkor Násztya mostohaapja, Leonyid Petrovics kedélyes nyugalommal fogadta ezt a bejelentést; úgy látszik, hogy hozzászokott a felesége nélkül töltött mindennapokhoz. A fiatalos, sportos és vonzó férfi számára egyáltalán nem volt terhes a szalmaözvegység, és Násztya tisztában is volt ezzel. Mégis a kialakult helyzethez való saját hozzáállása döbbsentette meg a legjobban: anyja még egy évig (ez a minimum, de lehet, hogy még tovább, ha újra meghosszabbítják a szerződését) távol lesz az otthonától, mostohaapja is szépen elrendezi a saját magánéletét, és őt, Násztyát ez nem érdekli, úgy viselkedik, mintha ez lenne a dolgok rendje, és ez lenne a normális. Nem hiányzik neki az

anyja. A mostohaapja elvan a felesége nélkül. És neki ez nem fáj. Miért? Lehet, hogy teljesen hiányoznak belőle azok az érzések, amelyeket általában az emberek a családjuk iránt táplálnak? Lehet, hogy ennyire érzéketlen?

Második kérdés: miért nem akar férjhez menni? Násztya biztos volt abban, hogy nem akar férjhez menni. De miért? Ljoska az első szóra elvenné feleségül, kapcsolatuk több mint tíz éve tart, de külön élnek, és ez Násztjának nagyon is megfelel. Miért? Hiszen ez egyértelműen természetellenes.

És végül a harmadik kérdés. Tegnap megvesztegetett valakit. Igen, igen, nevezzük csak nevén a dolgokat, büntetőjogi felelősségre vonással járó cselekedetet követett el. És ez mit jelent a gyakorlatban? Szégyelli magát? Egy cseppet sem. Egyszerűen csak undorral tölti el a dolog. Ő, Anasztaszija Kámenszkája, a bűnüldözési központ nyomozója, egyetemi végzettséggel rendelkező jogász, a rendőrség őrnagyi ranggal rendelkező főtisztje, egyáltalán nem szégyelli magát. Mi történik vele?

„Erkölcsei torzszülött vagyok – gondolta bánatosan Násztya, miközben a gyalogösvényen lépkedett –, egy szörnyeteg vagyok, akinek nincs is szüksége emberi érzésekre.”

A Városban, ahol a *Dolina* szanatórium is volt, békesség, nyugalom és rend uralkodott. A magánvállalkozások virágoztak, az üzletekben az árak elfogadhatóak voltak, a bűnözés, tekintetbe véve az összoroszországi átlagot, nevetségesen alacsonynak tűnt. A tömegközlekedés kifogástalanul működött, az utak jó állapotban voltak, a Város polgármestere mindig betartotta a lakosságnak tett ígéreteit. Mindezt a jólétet egy rendkívüli hatalommal rendelkező ember teremtette meg: Eduárd Petrovics Gyenyiszov.

Eduárd Petrovics már régen rájött arra, hogy a virágzó gazdaság előfeltétele a stabil politikai hatalom. Energiáját arra fordította, hogy, először is, egy stabil és leválthatatlan vezetés álljon a Város élén, másodszor pedig, hogy a helyi bünszervezet egységes és teljes egészében ellenőrizhető legyen.

Gyenyiszov tudott várni. Csak nevetett azokon, akik befektettek egy rubelt és másnap ezer százalékos nyereségre tettek szert. Ő ugyanis tudta, hogy két nap múlva minden megváltozik, azok felélik a profitot, újabb nyereségük pedig már nem lesz helyette. Velük szemben Gyenyiszov kész volt arra, hogy a stabilitás megteremtésébe fektesse a pénzét, pedig eleinte semmit sem nyert ezen. Meggyőződése volt, hogy később ez megtérül, és akkor majd hozzájut befektetése „osztalékához”.

Gyenyiszov, miközben segített a városvezetésnek az image-építésben, vagyis hogy a lakosság körében magas legyen a vezetők népszerűségi indexe, ezzel egyidejűleg kemény harcot folytatott különböző bandák ellen, amelyek több érdekeltségi területre akarták osztani a Várost. Az egyiket lefizette, a másikkal megállapodott, a harmadikat feladta a rendőrségnek, néhányat megkíméletlenül megsemmisített. Így végül a Város teljhatalmú ura lett. Ezután Eduárd Petrovics meghívott magához vendégségbe néhány ügyes és találékony üzletembert, akik jelentős, különféle bűncselekményekből szerzett tőkével rendelkeztek.

– Barátaim – mondta halkan Gyenyiszov, miközben konyakkal teli poharat szorongatott a kezében –, ha semmi jobb ötletetek nincs ennél, akkor azt javaslom nektek, hogy költözzetek a Városba, amely optimális környezetet biztosít üzleti tevékenységetekhez. A városvezetés pozíciója meglehetősen stabil, tagjai pedig minden támogatást megadnak nekünk. A lakosság szereti a Város vezetőit, és következzen be bármilyen természeti katasztrófa, a választható tisztségeket továbbra is ugyanazok az emberek fogják betölteni, mint most, vagy ha nem, akkor pedig a hasonmásaik.

Ebből következően ők majd gondoskodnak megfelelő emberről a többi tisztség esetében is. Figyelmeztetek benneteket: azért hívlak ide titeket, hogy kizárólag tisztességes gazdasági tevékenységgel foglalkozzatok. Semmi piszkos ügy, semmi bűncselekmény, csempészáru, kábítószer vagy műkincs. A bűnüldöző szervek jelenleg a mi kezünkben vannak. De ha, ne adj' isten, történne valami, már holnap megérkeznének Moszkvából a BM emberei. És ki tudja, hogy mire bukkannának. Egyáltalán nem vagyok biztos abban, hogy bele tudok majd szólni az új rendőrségi, ügyészégi és bírósági vezetők kinevezésébe, ha a jelenlegieket leváltják. Nagy erőfeszítésembe került, hogy stabil hatalmat alakítsak ki a Városban, és senkinek sem engedem, hogy ezt kockára tegye. Minden másban szabad a pálya, de semmi konkurencia. Mert a konkurencia harcot jelent, a harc meg erőszakos eszközöket, többek között törvénysértőeket, ami – ahogy már mondtam – nem megengedett. Ezt csak én engedhetem meg magamnak, és én is csak nagyon korlátozott keretek között, kizárólag a ti érdeketekben. Azoknak, akik készek elfogadni az ajánlatomat, először itt kell megállapodniuk, ennél az asztalnál. És tartaniuk kell magukat a megállapodáshoz.

– Hm. És mi lesz az ön szerepe, Eduárd Petrovics? – kérdezte a nagydarab Ahtamzjan megigazítva a szemüvegét. – Ön már választott magának tevékenységi területet?

– Nem – mosolyodott el Gyenyiszov, miközben aprókat kortyolt a konyakból. – Én nem veszek részt az osztozkodásban. Biztosítom számotokra a biztonságot és a feltételeket, ti pedig cserébe eltartotok engem és az apparátusomat.

– És ha ezt senki sem vállalja közülünk? – feszegette tovább a témát a nyughatatlan Ahtamzjan. – Akkor mivel fog foglalkozni?

Gyenyiszov tisztában volt vele, hogy Ahtamzjan ki akarja puhatolni, melyik tevékenység kecsegtet a legnagyobb profittal a Városban. Elmosolyodott.

– Semmivel. Egyszerűen meghívok másokat. Természetesen ugyanezekkel a feltételekkel.

A megbeszélés óta már majdnem három év telt el. Gyenyiszov teljesen felhagyott a kereskedelmi tevékenységgel, és kizárólag – ahogy ő nevezte – rendfenntartással foglalkozott. Az alárendeltjei számára szabott feltételek között szerepelt a karitatív akciókban való részvétel is, és ez sem képezhette vita tárgyát, mivel egy igen-csak hatékony eszközként tekintett a jótékonyásra, amely tovább erősíti a polgárok szeretetét a városatyák iránt. Eleinte ez senkit sem töltött el lelkesedéssel. De telt-múlt az idő, és a vállalkozók meggyőződhettek arról, hogy parancsnokuknak igaza van.

A legnehezebb feladat az volt, hogy megvédje a Várost az idegenek betörésétől, akik a saját játékszabályaik szerint tevékenykedtek. A vállalkozói szféra eredményes fejlődése, a magas és stabil hozamok vonzóvá tették a Várost különféle bandák és az egyedül „dolgozó” harácsolók számára egyaránt. Egyesek szerettek volna részt venni a már kisütött habos torta elosztásában, mások saját vállalkozást akartak nyitni, és voltak olyanok is, akik csak le akartak csípni egy kicsit a sikeres vállalkozásokból a védelmi pénzszedés banális módszerének alkalmazásával. Gyenyiszovnak volt saját hírszerzése és kémelhárítása. A hírszerzés figyelt arra, hogy a szervezet tagjai betartsák a felállított szabályokat. A kémelhárítás pedig az idegenek ellen harcolt.

Néhány hónappal ezelőtt Gyenyiszov megérezte, hogy valami nem stimmel. Nem tudta volna pontosan megmondani, hogy mi a baj. Egyszerűen csak érezte, és kész. Egyszer, amikor reggel felébredt, azt mondta magának: „A Városban valami történik.” Néhány napon keresztül elemezte az érzéseit, de nem jutott semmilyen következtetésre. Hívatta a hírszerzése és a kémelhárítása vezetőjét.

– Nincsenek adataim, se pontos információm. Csak információ-foszlányaim. Vannak igen furcsa beszélgetések, amit a városi prostituáltak folytatnak arról, hogy egyeseknek nagyobb szerencsájük

van, mint másoknak. Miben nyilvánul meg ez a szerencse? Idén háromszor érkeztek kisebb csoportok a Városba autóval, és egy nap múlva már távoztak. Kik ők? Kihez jönnek? Milyen célból? Senkit sem kerestek meg a csapatunkból. Vagy ha mégis, akkor az azt jelenti, hogy ezt mi nem vettük észre, és valaki közülünk tisztességtelen játékot játszik. És még valami; az unokámról van szó, Veráról. Elmentem az iskolába, beszéltem a tanárokkal. Tudjátok, mit mondtak? Azt, hogy Vera az utóbbi időben sokkal jobban tanul. Értitek? Jobban, és nem rosszabbul, ahogy számítottam rá, figyelembe véve, hogy kamaszodik, és azt, hogy nyilvánvalóan kikerült a szülői hatás alól. Különösen az orosz nyelv és irodalom tanárnője dicsérte. Ja, és egyetértett velem, hogy a kislánnyal valami történik. Bármilyen legyen is a fogalmazás témája, mindig az élvezetről ír, és arról az árról, amit fizetni kell érte. És mindezt tizennégy évesen.

– Kábítószer? – emelte fel a fejét az alacsony, kövérekés Sztarkov, a hírszerzés vezetője.

– Úgy tűnik. Lehet, hogy mindaz, amit elmeséltem, nincs kapcsolatban egymással. Lehet, hogy nincs a Városban semmilyen kábítószer. De így vagy úgy, szeretném tudni, hogy mi történik a Városomban.

Az első információk két hét múlva álltak rendelkezésre. A városi prostituáltak, „akiknek szerencséjük volt”, találtak valamilyen nem túl megerőltető, pénzes munkát külföldön és elutaztak a Városból. Hogy hova, senki sem tudta. Az autóval érkező emberek a *Dolina* szanatóriumban szálltak meg, ahol kibéreltek egy kétemeletes villát, elmentek a szaunába, ittak vodkát, majd dolguk végeztével távoztak. Azonban az kifejezetten furcsa volt, hogy ezek az emberek, habár egyszerre érkeztek, mégsem együtt jöttek. Különböző városokban éltek és általában nem is ismerték egymást. A srác, aki a szaunában szolgálta fel az italt, egyszer sem hallotta, hogy a keresztnévükön szólították volna egymást

vagy tegeződtek volna. Ami pedig Gyenyiszov unokáját, Verácskát illeti, ő egyszerűen csak szerelmes. Szenvedélyes szerelem bontakozott ki közte és a tanárképző főiskola hallgatója között, aki az iskolában töltötte szakmai gyakorlatát; kémiát és biológiát tanított. Az információforrások azt állították, hogy a hallgató rendesen viselkedett és nem lépte át azt a bizonyos határt.

De Gyenyiszovot ez nem nyugtatta meg. Találkozott egy pszichológus szakemberrel és tanácsot kért tőle.

– Lehetséges lenne, hogy egy modern, tizennégy éves kislány bűnnek tekintse a szerelmet, amiért vezekelni kell? – kérdezte egyenesen Eduárd Petrovics, aki nem szerette a köntörfalazást.

– Persze, hogy lehetséges, ha helytelenül nevelték.

– Mit jelent az, hogy helytelenül?

A pszichológus részletesen elmagyarázta Gyenyiszovnak, hogy mit ért ezalatt. Kiderült, hogy Eduárd Petrovics fia és menyje teljesen normális emberek, lányukat helyesen nevelték, és a családban soha nem történt semmi olyasmi, aminek egy pszichés rendellenesség lehetne a következménye.

– Tudok egy magyarázatot, és el is mondom, ha a szavát adja, hogy nem fogja azt kiabálni: „Ez lehetetlen! Mégis hogy merészeli?!”

– Szavamat adom.

– A magyarázatom: nem hagyományos szex, szexuális elhajlások.

– Hogy mondhat ilyet?! – háborodott fel Eduárd Petrovics. – Ha találkozott volna vele... Ő törékeny, érzékeny, a haja lenszőke és olyan az arca, mint egy gyermeké. Tizennégy évesen alig-alig néz ki tizenkettőnek. Vera teljesen ártatlan lélek, egy csecsemő. Ha a kábítószerre gyanakodna, akkor egyet tudnék érteni. Végül is első alkalommal valamilyen csel segítségével is beadhatták neki ezt a mérget, sőt, esetleg erőszakkal, utána pedig a kábítószer rabszolgájává vált, és emiatt már nincs saját akarata. Ez szörnyű, de legalább van rá magyarázat. De azt, amiről ön beszél, tudatosan és saját elhatározásból teszik az emberek. Nem, ez teljességgel lehetetlen, ez képtelenség.

– A szavát adta – jutatta eszébe szemrehányóan a pszichológus.
– Bocsásson meg... Köszönöm a konzultációt. Itt van a honorárium – azzal Eduárd Petrovics lerakott egy borítékot az asztalra és elment.

Gyenyiszov nagyon elégedetlen volt a látogatással. Hazafelé menet arra gondolt, hogy a legközelebbi tanácsülésen fel kell vetni, hogy a Város egyetemén külön ösztöndíjat kaphassanak a pszichológus hallgatók. Háttha legalább ennek hatására jobban tanulnak majd. A szakemberek jelenlegi felkészültségét Eduárd Petrovics elégtelennek ítélte.

Hamarosan bekövetkezett az első nyugtalanító esemény: Vaszilij Grusint, aki Sztarkovnak, a hírszerzés vezetőjének a megbízásából megpróbálta kideríteni a szanatórium villáiban zajló bulik részleteit, betört koponyával szállították a városi kórházba. Grusin a műtét után is válságos, eszméletlen állapotban volt. Amikor néhány percre magához tért, csak a nővér volt mellette.

– Írja fel... a telefonszámot... – suttogta Grusin. Alig tudta mozgatni a száját. – Mondja meg... a neve Makarov... tele...fonáljon.

– Ne izguljon, fel fogom hívni – ígérte meg kedvesen a nővérke és elszaladt az orvosért. Tíz perc múlva Grusin elhalálozott.

– Mit gondol, felhívjam? – kérdezte a nővér a papírdarabot nézegetve, amin a telefonszám volt.

– Ahogy gondolja – vonta meg a vállát Vdovenkó doktor. – A rendőrséget viszont én mindenképpen felhívnam. A sérülés bűncselekmény eredménye, maga is tudja. Vagy szóljon a felügyelőnek, tegnap egész nap itt ült és várta, hogy Grusin magához térjen. Ma megint eljön.

– Rendben – sóhajtott a fiatal lány, és odament a telefonhoz.

– Mi folyik a Városban? – kérdezte dühösen Gyenyiszov az előtte ülő embertől. – Azt kérdeztem magától, hogy miféle szervezet lehet az, amelyik még azt is megengedi magának, hogy megölje az embereimet? Ha erre vetemedtek, ez azt jelenti, hogy Grusin valami nagyon fontosra bukkant. Mi olyan fontos történik nálunk, amiről semmit sem tudunk? Milyen magyarázattal tud szolgálni?

– Eduárd Petrovics, nem vagyunk mindenhatóak – válaszolta nyugodtan a beszélgetőpartnere. – Ha mindenkiről mindent tudnánk, a bűnözés elleni harc problémája nem létezne. Tulajdonképpen miért annyira izgatott? Nem most először veszíti el valamelyik emberét.

– Eddig mindig pontosan tudtam, hogy miért veszítettem el őket, és hogy azért ki a felelős. Akkor is tudtam, ha magának nem volt erről információja. Most viszont nem vagyok ura a helyzetnek, és ez nagyon nyugtalanít. Ha jól értem, nincs semmi esély arra, hogy megtalálják a tettest?

– Minimális – ismerte be a beszélgetőpartnere széttárva a karját.

– Így van – értett egyet letörten Gyenyiszov. – A Makarov vezetéknév nem egy ismertetőjel. Olyan, mint az Ivanov vagy a Szidorov. Nincs időnk arra, hogy a Város összes Makarovját leellenőrizzük. Ráadásul – ha figyelembe vesszük az idegenek invázióját – elképzelhető, hogy nem is helyi lakosról van szó. Mit javasol?

– Csak egyet tehetünk. Valakit odaküldünk a *Dolinába*. Lakjon ott, hátha sikerül kiderítenie, hogy ki is az a Makarov.

– Van megfelelő embere?

– Viccel? Egy kezemen meg tudom számolni az embereimet. Egy hétig vagy maximum kettőig még nélkülözni tudnék egy embert, de tovább nem. Így sincs elég emberem, nincs aki dolgozzon.

– Jól van, elküldöm a saját emberemet.

– Egyébként, ha már úgyis találkoztunk, készítsük el az elmúlt öt hónap mérlegét. Figyelembe véve a bűncselekmények országos

felderítési mutatóját, évente legfeljebb tíz felderítetlen gyilkosságot engedhetünk meg magunknak. Ennek fele elmegy a külkerületekben előforduló emberölésekre és más előreláthatatlan eseményekre. Marad öt. De ez a maximum, és már ez is kockázatos. Ha ebből levonjuk Grusin meggyilkolását, akkor már csak négy.

– Jól van, egyezzünk meg háromban. Most július van, tehát az év végéig két lehetőségem maradt. Egyet, ha még emlékszik, februárban felhasználtam.

– Nem felejtettem el.

Másnap Eduárd Petrovics Gyenyiszov személyesen tett látogatást a *Dolina* szanatórium főorvosánál.

Násztya Kámenszkája elszakadt az írógépétől, felállt, a hátára terítette a dzsekijét, magához vette a cigarettáját és kiment az erkélyre. A két egymás melletti szobának – Násztya kétágyasának és a szomszédos egyágyasnak – egy közös erkélye volt. Az egyágyas szoba ajtaja majdnem azonnal kinyílt, és egy testes, középkorú asszonyosság jelent meg a küszöbön, a botjára támaszkodva.

– Jó napot kívánok – mosolyodott el barátságosan az asszony.

– Szomszédok leszünk. Regina Arkagyjevnának hívnak.

– Nagyon örülök. Anasztaszija vagyok – mutatkozott be Násztya és megszorította a kinyújtott kezét.

Az öregasszony fázósan megborzongott.

– Hallom, hogy folyamatosan gépel. Dolgozik?

– Aha – motyogta nem túl érthetően Násztya.

– Ha majd szünetet tart, jöjjön át hozzám egy csésze teára. Kiváló angol teám van. Átjön?

– Feltétlenül, köszönöm.

Násztya azzal a szilárd elhatározással tért vissza Ed McBain krimijének fordításához, hogy nem megy át Regina Arkagyjevna-hoz

teázni. A novella nem volt túl hosszú, mindössze 170 oldal. Ha azt a célt tűzi ki maga elé, hogy a szanatóriumi tartózkodása alatt elvégezze az egész munkát, akkor a napi norma kilenc oldal. Gyorsan dolgozott, a kilenc oldallal hamar végzett a gyógykezelések után, már a délután folyamán. Amúgy akár csökkenthetné is a normát, hisz miután visszautazik Moszkvába, még marad tizenhárom nap szabadsága. Az a döntése, hogy nem megy át a szomszédasszonyhoz, nem azzal volt összefüggésben, hogy nem akarta megszakítani a munkáját. Igazából attól félt, hogy az idős asszony tolazkodóan fog viselkedni és a terhére lesz. „Milyen ocsmány dolog tőlem – gondolta, miközben tiszta papírt fűzött az írógépbe –, hogy még az öregek iránt sincs bennem semmi együttérzés. Nem, határozottan belém fészkelte valami erkölcsi rontás.”

Annyira belemerült a munkába, hogy elfeledkezett a vacsoráról, olyan izgalmasak voltak McBain főhősei, Steve Carella felügyelő és társa, Bert Kling közötti konfliktusok. Tíz óra tájban, amikor megérezte, hogy éhes, félrerakta a fordítást és bekapcsolta a vízforralót. Kopogtak az ajtón. Bejött a szomszédasszony, kezében egy élénk színű dobozzal.

– Vacsora nélkül maradt, most szünetet tart és teázni készül. Vagy kávézni. Nem tévedek?

– Pontosan így van – mosolyodott el Násztya. – Csatlakozni tetszik hozzám?

– Feltétlenül. – Regina Arkagyjevna nehézkesen leült a székre, botját a falhoz támasztotta. – Hoztam kekszet, mivel arra gondoltam, hogy meghív egy csésze kávéra. De biztos lehet benne, kedveském, hogy először és utoljára jöttem át magához.

– Miért?

– Azért, mert Násztyenka fiatal, és emellett elfoglalt is. A látogatásaim idegesíthetik, én meg nem szeretem, ha csak udvariasságból viselik el a jelenlétemet. Elpirult? Tehát igazam van.

Ezért ma megismerkedünk, a jövőben meg, ha lesz kedve hozzá, bármikor átjöhet hozzám.

Násztya kitöltötte a csészekbe a forró vizet és egyenesen az öregasszony szemébe nézett. Valószínűleg nincs szükség arra, hogy köntörfalazzon.

– Regina Arkagyjevna éleslátása irigylésre méltó – mondta.

– Ugyan, gyermekem, egyszerűen csak elég öreg vagyok már ehhez. Egyébként mi a foglalkozása? Láttam a szótárakat. Műfordító?

– Igen – hazudott gondolkodás nélkül. Végül is butaság lenne, ha elkezdené mesélni a munkájáról a bűnüldözési központban, képzettségét tekintve meg Násztya semmivel sem rosszabb egy profi fordítónál.

– Milyen nyelvről fordít?

– Angol, francia, spanyol, olasz, portugál.

– Nahát! – álmélkodott Regina Arkagyjevna. – Maga egy igazi poliglott. Hogyan sikerült ezt elérnie? Külföldön nőtt fel?

– Nem, dehogyis! Mindig is Moszkvában éltem. Igazából egyáltalán nem nehéz; csak egy nyelvet kell tökéletesen elsajátítani, utána már minél többet tudunk, annál könnyebb. Becsületszavamra mondom.

Násztya most nem hazudott. Tényleg jól beszélte mind az öt nyelvet. Édesanyja, Kámenszkája professzor számítógépes nyelvoktató programokat fejlesztett. Családjukban egy új nyelv elsajátítása annyira megszokott és mindennapi dolog volt, mint az olvasás, a takarítás vagy a főzés. Násztya azóta tud franciául, mióta megtanult beszélni. Utána, amikor olyan hétéves volt, jött az olasz. Ezután a spanyolt és a portugált szinte játszva tanulta meg. Az angolt Nagyezsda Rosztjiszlavovna meghagyta az iskolának, mert szerinté ez a legegyszerűbb (mivel nincs főnévragozás és az igeragozás is minimális). „A legfontosabb – szuggerálta a lányába –, hogy elsajátítsd a névelők és a létigék használatát. Minden más csupán technika és magolás kérdése.”

Násztjának, leginkább az anyjának köszönhetően, egyrészt sikerült felfejlesztenie nyelvérzékét, másrészt határtalan érdeklődés ébredt benne a nyelvek iránt. Így kislány korában szívesen magolta a nyelvtan alapjait és a szavakat, hogy eddze az agyát – ahogy mondani szokta – az „analóg gondolkodás” fejlesztése érdekében.

– Mit fordít? Tudományos művet? – érdeklődött a szomszédasszony.

– Szépirodalmat. Egy nagyon izgalmas krimit.

– Igen? – Regina Arkagyjevna valahogy furcsán nézett Násztjára. – Soha nem gondoltam volna, hogy szereti a krimiket.

– Miért nem? A krimi csodálatos irodalom – szállt vele vitába Násztja.

– Lehetséges, lehetséges – mondta elgondolkodva Regina Arkagyjevna. – Nekem az volt a benyomásom, hogy Násztjának jobb az ízlése. Ezek szerint tévedtem. Fiatal, művelt, intelligens, dolgos nő, aki nem küzd szexuális problémákkal... Magának inkább Sartre-t, Hesse-ét, Carpentert kellene szeretnie, esetleg Camus-t. De semmi esetre sem a krimiket. Amúgy meg ne haragudjon rám, én csak egy öregasszony vagyok, lehet, hogy helytelen a művészetről alkotott elképzelésem. Tudja, én egész életemben zeneiskolában tanítottam. Zongorát. Most már, természetesen, nyugdíjas vagyok, de továbbra is vannak tanítványaim. Azt mondják, nem csinálom rosszul... – keserűen felnevetett – Jó „aranyásó” vagyok. Rengeteg ember éjt nappallá téve, rendkívül nehéz körülmények között dolgozva mossa az aranyhomokot. Majd jön egy idegen, aki aranyrudat gyárt belőle, és azt elküldi az ékszerésznek. Az ékszerész pedig világraszóló remekművet készít az aranyrudakból. Az ékszerésznek kijár a tisztelet és a hírnév, arra az emberre meg, aki az egészségével fizetett az aranymosásért, senki sem gondol. Násztja például tudja, ki az a Rosina Lhevinne?

– A Juilliard zeneiskola tanára. Nála tanult Van Cliburn – válaszolta gyorsan, közben gondolatban megdicsérte magát a jó memóriájáért.

– Látja! – kiáltott fel diadalmasan Regina Arkagyjevna. – Rosina Lhevinne nevét az egész világon ismerik annak ellenére, hogy ő nem egy koncertező zongoraművész, hanem egy egyszerű tanár. Nálunk meg? Tudja, hogy kik voltak Richter, Gilels vagy Szokolov tanárai? Nem azok, akiknek az irányításával a tanítványok megnyerték a versenyeket, hanem azok, akik a zene alapjaira oktatták őket és kijavították a kéztartásukat; akik a napi gyakorlás során mosták az aranyhomokot, amelyből később az aranyrúd készült. És a zseniális Petrov kinél tanult? A mi kultúránk nem ismeri a tanár iránti tiszteletet. Csak abban az esetben, amikor a tanár már önmagában híres személyiség, mondjuk azt, hogy valaki a nagy XY-nál tanult. Bocsásson meg, galambocskám, a morgolódásomért. Váltsunk inkább témát.

– Váltsunk – értett egyet Násztya. – Beszéljünk például arról, miért tetszik úgy gondolni, hogy nem küzdök szexuális problémákkal?

– Ó, hát ez nagyon egyszerű – legyintett az öregasszony. – Egy olyan szanatóriumba jött, amelyről nem véletlenül járja az a pletyka, hogy egy kupleráj. A szobáknak pont a fele egyágyas, úgyhogy a lakótársakkal nem kell számolni. Senki sem figyeli, hogy ki mit tesz, akár egész éjjel szobáról szobára járhat akárki. Van két bár, mindkettő éjfélig tart nyitva, minden este van tánc, a boltban mindig lehet kapni szeszes italt és harapnivalót is hozzá. Teljes szexuális szabadság. Pontosan tisztában vagyok ezzel, hiszen a Városban élek, és évente kétszer-háromszor jövök a *Dolinába* gyógykezelésre. És akkor megjelenik Násztya a szótáraival és az írógépével, nem öltözködik feltűnően, nem sminkeli magát. Milyen következtetést kellett volna ebből levonnom?

„Ez nem is egy öregasszony, hanem kész Sherlock Holmes – gondolta Násztya. – Csakugyan igaz lenne, hogy a szobák fele egyágyas? Az adminisztrátor ügyesen átvágott. Elbánt velem, mint valami kezdővel.”

A záróraig tizenöt perc volt hátra. Kevés ember tartózkodott a bárban. Nem dübörgött a zene, de elég hangos volt ahhoz, hogy kívülállók ne hallják a sarki asztalnál folyó beszélgetést.

– Miért lakik egyedül egy kétágyas szobában?

– A naplóban a „foglalt” bejegyzés szerepel. Kérdeztem az adminisztrátort, de nem tud a dologról. Tegnap Jelena Jakovlevna volt az ügyeletes, ő költöztette be Kámenszkáját. Természetesen kértem, hogy hívják fel Jelenát otthon, derítsék ki, mi a helyzet Kámenszkájával. Azt mondta, hogy kapott egy hívást azzal a kéréssel, hogy egyedül költöztesse be a nőt egy kétágyas szobába. Mi ebben a különös? Hiszen sok szoba üresen áll a szanatóriumban, vége a szezonnak, meg a beutalók is drágák.

– Akkor sem értem, miért nem adtak neki egy egyágyas szobát. Hol dolgozik ez a nő?

– Sehol. Fordító, megbízási szerződésekkel.

– Különös. Megpróbálom kideríteni, honnan jött a hívás. Nem tetszik nekem ez a Kámenszkája. Van benne valami furcsa.